

SOUTĚŽ pro děti a mládež

Vyhlašuje: Ústřední komise pro práci s mládeží ČSCH

POZOR! NOVÉ SE DÁ HLASOVAT PRIMO NA STRÁNKÁCH SVAZU:

<http://www.cschdz.eu/mladez/soutez/soutez-casopisich.aspx>

Sponzoruje:

Korespondenční soutěž ÚKPM je určena pro děti a mládež do 18 let včetně. Zúčastnit se mohou jak jednotlivci, tak i chovatelské kroužky (odpovědi hromadně zašle vedoucí kroužku v jednom e-mailu). Řešení musí obsahovat číslo otázky včetně označení odpovědi (např. 1A), číslo snímku a úplný název zobrazeného zvířete (plemeno, barevný ráz, příp. druhový název český a latinský) doplněný jménem a příjmením řešitele. Po slosování správných odpovědí bude třem výhercům na e-mailovou adresu, z níž bylo řešení odesláno, zaslán formulář „Souhlas se zpracováním osobních údajů“, na jehož základě budou poskytnuty údaje sponzorovi soutěže k zaslání výhry. Uzávěrka soutěže je vždy 15. den v měsíci s ohledem na další korespondenci týkající se GDPR (pokud soutěžící souhlas neposkytne do daného termínu, výhra mu nebude zaslána). Jména výherců budou zveřejněna v časopise Chovatel spolu se správným řešením v následujícím čísle. Řešení zasílejte e-mailem na: soutez.ukpm@centrum.cz, do předmětu uveďte Soutěž z Chovatele a číslo, v němž vyšla. Kromě měsíčního slosování se všichni řešitelé účastní ještě celoročního slosování. Soutěž a následně její výherce je též možné nalézt na www.cschdz.eu v sekci mladá chovatelé.

1. Rostlina Anubiasnana mini pochází z:

- a) Amazonie c) Afriky
b) Asie

2. Zdravé a dobře rostoucí rostliny:

- a) zlepšují kvalitu vody
b) zhoršují kvalitu vody
c) nemají na kvalitu vody vliv

3. Rejnoci a žraloci patří mezi:

- a) ryby c) kytovce
b) paryby

4. Beta bojovnice nebo-li:

- a) bojovnice pestrá c) beta útočná
b) beta - alfa

5. Urči druh na obrázku

Slosování korespondenční soutěže z č. 4/2020 – králíci

Soutěže se zúčastnilo 20 dětí a jen jedna odpověď byla chybná.

Vylosování byli:

Tomáš Tiller, Kropáčova Vrutice
Monika Špinarová, Bohdálův
Šimon Pokorný, Nové Město nad Metují

Správné řešení: 1C, 2B, 3B, 4C, český strakáč ČS

EVA MORÁVKOVÁ, místopředsedkyně ÚKPMČH

Je poměrně hodně plemen u nás i v zahraničí, jejichž názvy se odvozují od konkrétních měst (pražský rejdič, lilský voláč, ostravská bagdeta, norimberský skřivan apod.) a v drtivé většině případů to více méně odpovídá realitě.

Starvický stavák má odvozený název od slezského městečka Starwitz, ale na rozdíl od většiny plemen s názvem odvozeným od měst je mezinárodně vnímán jako plemeno vzniklé ve Slezsku, případně Horním Slezsku. O tom svědčí i polský název „hornoslezský chocholatý voláč“. Území Slezska za uplynulých dvě stě let prožívalo mnohdy i dramatické změny a válečné události v devatenáctém i dvacátém století způsobily posouvání hranic různých státních útvarů přes toto území.

Za teritorium vzniku starvických staváků celkem logicky považujeme Polsko a Německo, ale protože toto teritorium svým jižním okrajem zasahuje až na severní Moravu (moravská část

Slezska), jsou severomoravští chovatelé „štajfů“ logicky jakýmsi „třetím vzádu“ a považují tohoto atraktivního voláče rovněž za svého. Zajímavostí je, že starvický stavák neměl u nás až do roku 1993 standard a tudíž nemohl být ani vysta-

Starvický

vován a posuzován, přesto že je nepochybné, že v naší části Slezska byl chován již v devatenáctém století. Podobně na tom v minulosti byla i další plemena na našem teritoriu, na která nebyl nikdy oficiálně zpracován z různých důvodů standard, například pražský voláč, nevolatý sívák, ostravský racek, polabský kolčavák nebo chebská straka.

To vedlo nakonec k jejich zániku, mimo chebské straky, která byla uznána až v tomto století do slova „za pět minut dvanáct“.

K restartu „chocholatého štajgra“ na našem území po druhé světové válce, která chovy ve Slezsku hodně zdecimovala, samozřejmě neexistence standardu na našem území (v tehdejší Československu) vůbec neprosplala.

Po zařazení starvických staváků do vzorníku v roce 1993 se zájem o toto tradiční plemeno na severu Moravy znovu oživil, což brzy vedlo i k založení speciálního klubu. Prvním a dosud jediným předsedou klubu je Eduard Cigán, který se svou znalostí polštiny a vynikající úrovní chovu je respektován nejen polskými chovateli, ale i činovníky německými v mezinárodním klubu. Zasloužil se také o mezinárodní uznání kresby tygrů, kteří jeho zásluhou již mají pevné místo i na evropských výstavách. Je symbolické, že právě E. Cigán získal na kres-

chocholatý) stavák (9. část)

bu tygra první titul evropského šampiona na žlutého tygra. Chová na špičkové úrovni „štajfy“ černé, červené a žluté v kresbách celobarevné, bělokosé a tygra. A ještě jednu zásluhu mu nemůžeme upřít – pomohl zásadně změnit pohled na barvu (a částečně i lesk) zejména u černé a červené barvy, se situací před patnácti lety se to nedá srovnat!

Jednatel a vzdělavatel klubu v jedné osobě je Jiří Holaň, který je zároveň i v čele posuzovatelského sboru v ČR. Chová mimo jiné hlavně starvické staváky červené bělouše a černé bělokosy. Revizní komisi má v klubu na starosti J. Plaček, který je zároveň zkušeným chovatelem i vystavovatelem u nás i v zahraničí. Chová starvické staváky červené kapraté, modré kapraté, bílé a černé bělokosy. Ve výboru klubu je i H. Tvrďý, který se nedávno stal i členem výboru mezinárodního klubu, chová černé, červené a žluté sedlaté, což je nelehký úkol na dlouhou trať. Dalšími dlouholetými členy jsou na příklad E. Gaš (chová bílé a černé bělokosé), P. Kaňa (chová černé a černé bělokosé) a J. Václavík (chová modré pruhové a modré bělouše).

Po modernizaci starvického staváka v nedávné minulosti v Německu se začali polští i naši chovatelé zbavovat svých původních „štajfů“ ve prospěch modernizovaných starvických staváků nového typu. Původní staváci „starého“ typu měli blíže k voláčům „selského“ (nebo „polního“) typu, kteří měli méně vzpřímený postoj, niž-

ší nohy, delší křídla, delší a širší ocasy a menší volatost, zejména u holubic. Poláci se trochu ukvapeně zbavili původních bílých s tmavými očima ve prospěch modernizovaných bílých perlookých z Německa, přesto, že vzorník umožňuje obojí zbarvení očí.

Ještě před patnácti lety byl propastný rozdíl mezi modernizovaným německým šlechtěním a původním typem v Polsku i u nás. Po vzniku Mezinárodního klubu chovatelů starvických staváků došlo k poměrně rychlému vyrovnání obou typů a dnes už jsou rozdíly zanedbatelné. Tak trochu to připomíná vyrovnávání rozdílů modernizovaných brněnských voláčů z bývalé NSR s našimi brňáky v poslední čtvrtině dvacátého století. To byl proces bolestivější a trval i poněkud déle než u starvických staváků.

Je škoda, že polští chovatelé starvických staváků si dodnes nesjednotili názor na standard a na příklad chovatelé z okolí Poznaně a Kielců preferují holuby se světlými obočnicemi, což odporuje i stávajícímu polskému vzorní-

ku. Světlé obočnice ke stavákům a perlovému oku prostě nepatří. Další spory ohledně zbarvení zobáků u červeně plavých, které vedly po roce 2016 k rozkolu v mezinárodním klubu a k odchodu z funkcí klíčových funkcionářů se daly řešit rozumnou diplomatickou formulací ve stávajícím standardu. Ani návrat k tmavému zobáku u červeně plavých nepovažuji za šťastné a věřím, že se to v blízkém budoucnu uspokojivě vyřeší.

A proto, že všechno má svůj konec, končí i tento seriál o starvickém stavákově. A protože jsem si byl na začátku psaní vědom, že pro tak početně malý klub pravděpodobně v českém jazyce nikdo monografii tohoto zajímavého elegantního voláče nikdy nenapíše, chtěl jsem to chovatelům a fanouškům tohoto plemene trochu vynahradiť. Přiznám se, že je to hned po českém staváku moje druhá srdečná záležitost. Věřím ve velký potenciál tohoto voláče nejen ve světě, což se již projevuje, ale i u nás. Přeji klubu i chovatelům starvických staváků hodně úspěchů v chovu!

Text a foto Ing. TOMÁŠ SOUSEDÍK

